

8. ŽIVOTNÍ PODMÍNKY

Na základě členství v Evropské unii provedl Český statistický úřad další výběrové šetření EU-SILC o příjmech a životních podmínkách domácností pod názvem „**Životní podmínky 2011**“. Cílem tohoto šetření je dlouhodobě získávat srovnatelná data o sociální situaci domácností, která jsou díky jednotné metodice porovnatelná i s dalšími zeměmi EU.

Šetření je realizováno jako čtyřletý rotační panel, každoročně se obmění zhruba čtvrtina domácností. Výsledky šetření jsou vzhledem k velikosti výběrového souboru reprezentativní jen do úrovně krajů. **Při interpretaci a analýze výsledků šetření je třeba mít neustále na paměti, že jsou zatíženy určitou chybou** (výběrovou i nevýběrovou). Více informací (např. tabulky s odhadem 95% intervalu spolehlivosti, ze kterých je patrný interval, ve kterém s 95% pravděpodobností leží skutečná hodnota odhadované charakteristiky), lze najít spolu s podrobnou metodikou **ve zdrojové publikaci** „Příjmy a životní podmínky domácností v roce 2011“ na internetových stránkách www.czso.cz v sekci Statistiky pod odkazem Příjmy, výdaje a životní podmínky domácností.

Do šetření byly zahrnuty všechny osoby, které v době šetření měly ve vybraném bytě obvyklé bydliště, a to včetně osob dočasně nepřítomných. Toto se vztahovalo i na cizí státní příslušníky a podnájemníky. **Hospodařící domácnost** tvoří jedinec nebo skupina osob, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby. Údaje za hospodařící domácnosti se zpravidla přepočítávají na průměry za osobu, nebo spotřební jednotku. Přepočet na **spotřební jednotky** přitom bere v úvahu velikost a demografické složení domácnosti. Výpočet těchto jednotek je konstruován tak, aby odrážel úspory z počtu ve vícečlenných domácnostech – tj. úspory na nákladech na předměty a služby, které slouží většímu počtu členů domácnosti (domácí spotřebiče, elektřina apod.). Standardní stupnice OECD přiřazuje první dospělé osobě v domácnosti váhu 1,0, dalším osobám starším 13 let váhu 0,7 a dětem do 13 let včetně váhu 0,5. Ve stupnici EU jsou více zohledněny úspory z počtu, váhy pro výše uvedené skupiny osob jsou 1,0 – 0,5 – 0,3.

Příjmy osob a domácností jsou zjišťovány vždy za rok předcházející šetření. **Hrubé peněžní příjmy** zahrnují veškeré pracovní příjmy (ze závislé činnosti i z podnikání), sociální příjmy a všechny další druhy pravidelných i jednorázových příjmů přiznaných pro domácnosti i jejich jednotlivé členy. **Čistý peněžní příjem** domácnosti byl získán po odečtení příslušných částek na zdravotní a sociální pojištění a daň z příjmů. Do celkového čistého příjmu domácnosti byly započteny naturální příjmy, které tvoří spotřeba produkce z vlastního hospodářství nebo podniku a naturální požitky zaměstnanců (např. příspěvky na stravování).

Životní minimum domácnosti bylo vypočteno samostatně pro každou hospodařící domácnost na základě jejího složení, věku dětí a zákonných částek životního minima (v důsledku nové metodiky od roku 2007 nelze porovnávat aktuální údaje s daty vztahujícími se k předpisům platným před lednem 2007). **Hranice (příjmové) chudoby** byla stanovena jako 60 % mediánu (tj. hodnoty uprostřed příjmového rozdělení) vypočteného z ekvivalizovaných disponibilních příjmů za osoby. Hranice pro **kvintilové rozdělení domácností** podle čistého peněžního příjmu na osobu byly vypočteny z úhrnu za všechny domácnosti ČR. Do takto vymezených pěti příjmových skupin byly zařazeny odpovídající domácnosti a jejich členové za jednotlivé kraje.